

TEZA:

Obwiniony radca prawny został pozbawiony prawa do obrony, w szczególności prawa odniesienia się do zarzutu i złożenia wyjaśnień oraz zgłaszania wniosków dowodowych, zarówno na etapie dochodzenia przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym jak i postępowania przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym, gdyż wszelkie zawiadomienia zostały wysłane na nieaktualny adres Obwinionego i nie zostały przez niego odebrane.

WO – 87/23

ORZECZENIE
z dnia 22 sierpnia 2023 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Karolina Szał /sprawozdawca/
Sędziowie: SWSD Jerzy Wasiluk
SWSD Tomasz Prokopiuk

Protokolant: Barbara Sarnowska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego Monika Marukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2023 r. na rozprawie

sprawy radcy prawnego B. Ł. wpisanej na listę radców prawnych prowadzoną przez Radę Okręgową Izby Radców Prawnych (...),

obwinionemu o czyn określony w art. 64 ust.1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 3 i 38 ust.2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania obwinionego z dnia 21 lutego 2023 r. od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgową Izby Radców Prawnych z dnia 13 stycznia 2023 r., sygn. akt: OSD/99/XI/22

orzeka:

1. na podstawie art 437 k.p.k. w związku z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych uchyla zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgową Izby Radców Prawnych z dnia 13 stycznia 2023 r., sygn. akt: OSD/99/XI/22 w całości i przekazuje sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania;
2. rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w kwocie 1.800,00 zł (słownie złotych: jeden tysiąc osiemset)

pozostawia do rozstrzygnięcia Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 7 lipca 2021 roku K. M. zwrócił się do Okręgowej Izby Radców Prawnych („OIRP”) o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do r.pr. B. Ł. („obwinionego”).

Rzecznik wniósł o ukaranie obwinionego tego, że dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że w dniu 7 listopada 2019 roku w (...) podczas rozmowy telefonicznej z Panem K.M., na wypadek nie wykonania żądania zwrotu pieniędzy przez pana K.M. na rachunek bankowy klientki Obwinionego, groził mu postępowaniem karnym poprzez użycie słów „... jeżeli ten błąd księgowy nie zostanie naprawiony do wtorku jak nie mam innego wyjścia jak zgłosić Pana jako po pierwsze osobę, która ukradła te pieniądze po drugie sprawcy przemocy domowej jako osobę która stosuje przemoc ekonomiczną...”

tj. o naruszenie w art. 64 ust.1 ustawy o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 75 ze zm.) w związku z art. 3 i art. 38 ust.2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

Orzeczeniem z dnia 13 stycznia 2023 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP (dalej: „OSD”) uznał obwinionego B. Ł. winnego tego, że:

dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego polegającego na tym, że w dniu 7 listopada 2019 roku w (...) podczas rozmowy telefonicznej z Panem K. M., na wypadek nie wykonania żądania zwrotu pieniędzy przez pana K. M. na rachunek bankowy klientki Obwinionego, groził mu postępowaniem karnym poprzez użycie słów „... jeżeli ten błąd księgowy nie zostanie naprawiony do wtorku jak nie mam innego wyjścia jak zgłosić Pana jako po pierwsze osobę, która ukradła te pieniądze po drugie sprawcy przemocy domowej jako osobę która stosuje przemoc ekonomiczną...”

tj. o naruszenie w art. 64 ust.1 ustawy o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 75 ze zm.) w związku z art. 3 i art. 38 ust.2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

i za ten czyn wymierzył Obwinionemu karę pieniężną 6.750,00 zł;

Nadto OSD obciążył obwinionego kosztami postępowania w I instancji w kwocie 2.000,00 złotych

Od powyższego orzeczenia w całości w ustawowym terminie odwołanie złożył obwiniony, w całości na korzyść obwinionego, wnosząc o jego zmianę poprzez uniewinnienie Obwinionego. Nadto wniósł o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z dziedziny fonoskopii oraz zgłoszenie sprawy do operatora telefonii komórkowej i zdobycie od niego informacji kiedy dokładnie rzekoma rozmowa miała miejsce.

Obwiniony podniósł, iż nie przypomina sobie rozmowy z pokrzywdzonym o treści opisanej w przedmiotowej sprawie, nadto podniósł, iż nie ma pewności, czy to jego głos został zarejestrowany. Nadto podniósł, że orzeczona kara jest niewspółmiernie zawyżona, co do popełnionego czynu. Podniósł również, że nie otrzymał żadnego wezwania do stawienia się przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym, bowiem pisma przesyłane były na nieaktualny adres. Podkreślił, że pisma z OIRP przysyłane są na aktualny adres (...) w (...), niezrozumiałym jest więc przesyłanie pism w niniejszym postępowaniu na adres (...) w (...).

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje uwzględnianiu.

W myśl art. 437 § 1 k.p.k. po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części. Zgodnie z art. 437 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, lub uchyla je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k. p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

Na podstawie art. 436 k.p.k. w zw. z art 74¹ ustawy o radcach prawnych Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie postanowił ograniczyć rozpoznanie środka odwoławczego tylko do poszczególnych uchybień, podniesionych przez Obwinionego w odwołaniu od skarżonego orzeczenia OSD tj. w zakresie zarzutu polegającym na braku wezwania Obwinionego na przesłuchanie i doręczanie pism na nieaktualny adres Obwinionego.

Odwołanie obwinionego zasługuje na uwzględnienie. W ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych, przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia OSD dopuścił się uchybień, których suma i waga skutkuje koniecznością

uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący składu orzekającego OSD w sprawie w zarządzeniu o wyznaczeniu rozprawy głównej w trybie art. 350 § 2 i 4 k.p.k. wyznaczył termin rozprawy i wezwał wskazanych uczestników postępowania, ale zawiadamiając Obwinionego na adres ul. (...) (Obwiniony nie odebrał zawiadomienia). Jak wynika z treści protokołu z rozprawy z dnia 13 stycznia 2023 r. rozprawa odbyła się bez udziału Obwinionego. Mimo tego, OSD przeprowadził stosowne czynności procesowe i wydał oraz ogłosił orzeczenie w sprawie. Obwiniony nie miał również możliwości wypowiedzenia się przed Rzecznikiem (zawiadomienie również zostało wysłane na adres ul. (...)) i nieodebrane przez Obwinionego).

Co istotne Obwiniony już od pierwszego pisma procesowego w sprawie (pismo z dnia 9 września 2021 r.) wskazywał adres do doręczeń ul. (...), (...) i konsekwentnie w dalszych pismach podtrzymywał w/w adres.

Obwiniony został więc pozbawiony prawa do obrony, w szczególności odniesienia się do zarzutu i złożenia wyjaśnień, zgłaszania wniosków dowodowych zarówno na etapie przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym jak i przed OSD (zawiadomienie również wysłane zostały na nieaktualny adres i nieodebrane przez Obwinionego).

W świetle takich ustaleń, Wyższy Sąd Dyscyplinarny przy Krajowej Izbie Radców Prawnych wskazuje, że doszło do naruszenie prawa do obrony, albowiem w tym postępowaniu rozpoznano sprawę pod nieobecność Obwinionego, który nie został zawiadomiony ani o terminie rozprawy, ani o ani o dokonywanych czynnościach procesowych przed organami postępowania i ich terminach. Brak takiego zawiadomienia stanowi naruszenie przepisów postępowania (art. 117 § 1 i 2 k.p.k.) i mogło to mieć wpływ na wynik postępowania, gdyż Obwiniony został pozbawiony możliwości skorzystania ze swych praw, w szczególności obrony swoich praw, zgłaszania wniosków dowodowych. Powoduje to, że konieczne byłoby przeprowadzenie na nowo przewodu w całości (art. 437 § 2 k.p.k.).

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym orzeczono w oparciu o przepis art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych w związku z § 1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 oraz § 3 ust. 2 uchwały nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego.